

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

5. ožujka 2009.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 12. UEZ-a – Zabrana diskriminacije na temelju državljanstva – Članci 39. UEZ-a, 43. UEZ-a, 49. UEZ-a i 56. UEZ-a – Temeljne slobode zajamčene Ugovorom o EZ-u – Članak 87. UEZ-a – Državna potpora – Direktiva 89/552/EEZ – Obavljanje djelatnosti televizijskog emitiranja – Obveza nakladnika televizije da dio svojih poslovnih prihoda namijene predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova s tim da se 60 % od toga namijeni produkciji djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika Kraljevine Španjolske i koji su većinom španjolske kinematografske produkcije”

U predmetu C-222/07,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 234. UEZ-a, koji je uputio Tribunal Supremo (Vrhovni sud, Španjolska) odlukom od 18. travnja 2007., koju je Sud zaprimio 3. svibnja 2007., u postupku

Unión de Televisiones Comerciales Asociadas (UTECA)

protiv

Administración General del Estado,

uz sudjelovanje:

Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales

Radiotelevisión Española (RTVE),

Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (Egeda),

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: C. W. A. Timmermans (izvjestitelj), predsjednik vijeća, J.-C. Bonichot, J. Makarczyk, P. Kūris i L. Bay Larsen, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 3. srpnja 2008.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Unión de Televisiones Comerciales Asociadas (UTECA), S. Muñoz Machado, *abogado*, i M. Cornejo Barranco, *procuradora*,
- za Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales, A. Albaladejo i E. Klimt, *abogados*, i A. Blanco Fernández, *procurador*,
- za Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (Egeda), J. Suárez Lozano i M. Benzal Medina, *abogados*,
- za španjolsku vladu, N. Díaz Abad, u svojstvu agenta,
- za belgijsku vladu, C. Pochet, u svojstvu agenta, uz asistenciju A. Berenbooma i A. Joachimowicza, *avocats*,
- za grčku vladu, E.-M. Mamouna i O. Patsopoulou, u svojstvu agenata,
- za francusku vladu, G. de Bergues i A.-L. During, u svojstvu agenata,
- za talijansku vladu, I. M. Braguglia, u svojstvu agenta, uz asistenciju F. Arena, *avvocato dello Stato*,
- za austrijsku vladu, C. Pesendorfer, u svojstvu agenta,
- za poljsku vladu, P. T. Kozek, u svojstvu agenta,
- za Komisiju Europskih zajednica, E. Montaguti, R. Vidal Puig i T. Scharf, u svojstvu agenata,
- za Nadzorno tijelo EFTA-e, B. Alterskjær i L. Young, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 4. rujna 2008.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 12. UEZ-a i 87. UEZ-a, kao i članka 3. Direktive Vijeća 89/552/EEZ od 3. listopada 1989. o usklađivanju određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama u vezi s obavljanjem djelatnosti televizijskoga emitiranja (SL L 298, str. 23.), kako je izmijenjena Direktivom Europskoga parlamenta i Vijeća 97/36/EZ od 30. lipnja 1997. (SL L 202, str. 60., u daljnjem tekstu: Direktiva).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru tužbe koju je podnio Unión de Televisiones Comerciales Asociadas (u daljnjem tekstu: UTECA) protiv kraljevog dekreta kojim se od nakladnika televizije zahtijeva, s jedne strane, da 5 % svojih poslovnih prihoda za prethodnu godinu namijene financiranju europskih dugometražnih i kratkometražnih kinematografskih i televizijskih filmova i, s druge strane, da 60 % od toga namijene produkciji djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika Kraljevine Španjolske.

Pravni okvir

Pravo Zajednice

3 Uvodna izjava 26. Direktive 89/552 navodi:

„[...] kako bi promicale aktivnu politiku zaštite određenog jezika, države članice mogu slobodno utvrđivati iscrpnija ili stroža pravila na osnovi jezičnih kriterija sve dok su takva pravila u skladu s pravom Zajednice i ne primjenjuju se na prijenose programa podrijetlom iz drugih država članica”. [neslužbeni prijevod]

4 U skladu s uvodnom izjavom 7. Direktive 97/36:

„[...] svaki zakonodavni okvir u vezi s novim audiovizualnim uslugama mora biti u skladu s glavnim ciljem ove Direktive, a to je stvaranje pravnog okvira za slobodno kretanje usluga”. [neslužbeni prijevod]

5 Uvodna izjava 44. Direktive 97/36 određuje:

„[...] države članice mogu primjenjivati na nakladnike televizije u svojoj nadležnosti iscrpnija ili stroža pravila u područjima koja usklađuje ova Direktiva, uključujući, među ostalim, pravila usmjerena na postizanje ciljeva jezične politike [...]”. [neslužbeni prijevod]

6 Uvodna izjava 45. Direktive 97/36 navodi:

„[...] cilj potpore europske audiovizualne produkcije može se u državama članicama postići u okviru njihovih javnih televizijskih usluga, među ostalim kroz određivanje misije općeg interesa za određene nakladnike televizije uključujući njihovu obvezu da znatno doprinesu financiranju europske produkcije”. [neslužbeni prijevod]

7 Članak 3. stavak 1. Direktive određuje:

„Države članice mogu od nakladnika televizije u svojoj nadležnosti zahtijevati utvrđivanje iscrpnijih ili strožih pravila u područjima obuhvaćenim ovom Direktivom.” [neslužbeni prijevod]

8 Članak 4. stavak 1. Direktive određuje:

„Države članice osiguravaju primjerenim sredstvima i kada je to izvedivo da nakladnici televizije rezerviraju za europska djela, u smislu članka 6., većinski dio svojeg vremena emitiranja, isključujući vrijeme namijenjeno vijestima, sportskim događajima, igrama, oglašavanju, teletekst uslugama i televizijskoj prodaji. Ovaj razmjer, uzimajući u obzir odgovornosti nakladnika televizije prema gledateljima u vezi s informativnim, obrazovnim, kulturnim i zabavnim sadržajem, treba postići postepeno na temelju primjerenih kriterija.” [neslužbeni prijevod]

9 U skladu s člankom 5. Direktive:

„Države članice osiguravaju, primjerenim sredstvima i kada je to izvedivo, da nakladnici televizije rezerviraju najmanje 10 % svojeg vremena emitiranja, isključujući

vrijeme namijenjeno vijestima, sportskim događajima, igrama, oglašavanju, teletekst uslugama i televizijskoj prodaji, ili alternativno, prema izboru države članice, najmanje 10 % svojeg programskog proračuna, za europska djela producenata neovisnih od nakladnika televizije. Ovaj razmjer, uzimajući u obzir odgovornosti nakladnika televizije prema gledateljima u vezi s informativnim, obrazovnim, kulturnim i zabavnim sadržajem, treba postići postepeno na temelju primjerenih kriterija; treba ga postići na način da se primjereni dio namijeni novijim djelima, tj. djelima emitiranim unutar razdoblja od pet godina od njihove produkcije.” [neslužbeni prijevod]

Nacionalno pravo

10 Kraljevim dekretom 1652/2004 kojim se odobrava uredba kojom se uređuje obvezno plaćanje za predfinanciranje europskih i španjolskih dugometražnih i kratkometražnih kinematografskih i televizijskih filmova (Real decreto 1652/2004 por el que se aprueba el Reglamento que regula la inversión obligatoria para la financiación anticipada de largometrajes y cortometrajes cinematográficos y películas para televisión, europeos y españoles) od 9. srpnja 2004. (BOE br. 174. od 20. srpnja 2004., str. 26264.), djelomično se provodi španjolsko zakonodavstvo u području televizije i kinematografije. To zakonodavstvo obuhvaća zakon 25/1994 kojim je u španjolski pravni poredak prenesena Direktiva 89/522/EEZ o usklađivanju određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama u vezi s obavljanjem djelatnosti televizijskoga emitiranja (Ley 25/1994 por la que se incorpora al ordenamiento jurídico español la Directiva 89/552/CEE del Consejo, sobre la coordinación de disposiciones legales, reglamentarias y administrativas de los Estados miembros relativas al ejercicio de la actividad de radiodifusión televisiva) od 12. srpnja 1994. (BOE br. 166 od 13. srpnja 1994., str. 22342.), kako je izmijenjen zakonom 22/1999 od 7. lipnja 1999. (BOE br. 136 od 8. lipnja 1999.), zatim drugom dodatnom odredbom zakona 15/2001 o širenju i promicanju kinematografije i audiovizualnog sektora (Ley 15/2001 de fomento y promoción de la cinematografía y el sector audiovisual) od 9. srpnja 2001. (BOE br. 164 od 10. srpnja 2001., str. 24904.).

11 U skladu s člankom 5. stavkom 1. zakona 25/1994, kako je izmijenjen zakonom 22/1999:

„1. Nakladnici televizije moraju rezervirati 51 % svojeg godišnjeg vremena emitiranja na emitiranje europskih audiovizualnih djela.

Za ispunjavanje te obveze moraju svake godine najmanje 5 % od iznosa ukupnih prihoda koji su, prema izvještaju o poslovanju, ostvareni tijekom prethodne poslovne godine, namijeniti za financiranje europskih dugometražnih kinematografskih i televizijskih filmova.” [neslužbeni prijevod]

12 Slijedom izmjene na temelju druge dodatne odredbe zakona 15/2001, članak 5. stavak 1. druga alineja navedenog zakona zamjenjuje se sljedećim odredbama:

„Nakladnici televizije koji imaju uredničku odgovornost za televizijske kanale čiji programski raspored uključuje dugometražne kinematografske filmove novije produkcije, tj. one ne starije od sedam godina od datuma nastanka, moraju najmanje 5 % od iznosa ukupnih prihoda koji su, prema izvještaju o poslovanju, ostvareni tijekom prethodne poslovne godine, namijeniti za predfinanciranje europskih dugometražnih kinematografskih i televizijskih filmova, uključujući slučajeve predviđene u članku 5.

stavku 1. zakona o širenju i promicanju kinematografije i audiovizualnog sektora. 60 % toga financiranja namijenjeno je produkcijama čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika Španjolske.

U tom pogledu, televizijski filmovi znače audiovizualna djela koja imaju karakteristike slične dugometražnim kinematografskim filmovima, tj. jedinstvena djela u trajanju većem od 60 minuta s konačnim završetkom, ali s tom posebnosti da njihova komercijalna iskorištenost ne uključuje prikazivanje u kinodvoranama; poslovni prihodi znače prihode od poslovanja i emitiranja televizijskog ili televizijskih kanala zbog čega je dotična obveza nastala, kako proizlazi iz njihovih revidiranih izvještaja o poslovanju.

Nakon savjetovanja sa svim zainteresiranim sektorima vlada može podzakonskim aktima odrediti trajanje koje audiovizualno djelo mora imati kako bi se smatralo televizijskim filmom.” [neslužbeni prijevod]

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 13 UTECA je podnio tužbu protiv kraljevog dekreta 1652/2004 pred Tribunal Supremo (Vrhovni sud). U svojem zahtjevu traži da se kraljev dekret i zakonodavne odredbe na kojima se temelji proglase neprimjenjivima, ističući kako obveze financiranja koje su njima nametnute krše ne samo određene odredbe španjolskog ustava, nego također i određene odredbe prava Zajednice.
- 14 Zahtjevima UTECA-e protive se Administración General del Estado (državna uprava), kao i Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales Españoles (organizacija udruženja španjolskih producenata audiovizualnih djela) i Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (upravno tijelo za prava producenata audiovizualnih djela), pri čemu su ovi posljednji intervenirali kako bi poduprli valjanost osporavanih odredaba.
- 15 Budući da je Tribunal Supremo (Vrhovni sud) s jedne strane dvojio o opsegu diskrecijskog prava država članica o nametanju strožih standarda u područjima uređenima Direktivom, osobito s obzirom na njezin članak 3. stavak 1., kao i, s druge strane, o usklađenosti obveze, da se 60 % obveznog financiranja namijeni za djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika Kraljevine Španjolske, s člancima 12. UEZ-a i 87. UEZ-a, odlučio je prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
 - „1. Dopušta li članak 3. Direktive [...] državama članicama da nakladnicima televizije nametnu obvezu da određeni postotak svojih poslovnih prihoda namijene predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova?
 2. U slučaju potvrdnog odgovora na prethodno pitanje, je li nacionalni propis kojim se, osim što predviđa gore navedenu obvezu predfinanciranja, namjenjuje 60 % navedenog obveznog financiranja djela čiji je izvorni jezik španjolski, u skladu s navedenom Direktivom i člankom 12. UEZ-a, zajedno s ostalim posebnim odredbama na koje se odnosi?
 3. Predstavlja li obveza nametnuta nacionalnim propisom nakladnicima televizije da određeni postotak svojih poslovnih prihoda namijene predfinanciranju kinematografskih filmova, pri čemu 60 % toga iznosa mora biti posebno

namijenjeno djelima čiji je izvorni jezik španjolski i koji su najvećim dijelom proizvod španjolske kinematografske industrije, državnu potporu u korist te industrije u smislu članka 87. UEZ-a?”

Prvo i drugo pitanje

- 16 Svojim prvim i drugim prethodnim pitanjem, koje valja razmatrati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Direktivu, a posebno njezin članak 3. i članak 12. UEZ-a tumačiti tako da im je protivna mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se od nakladnika televizije zahtijeva da namijene 5 % svojih poslovnih prihoda predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova i da osobito namijene 60 % od tih 5 % za djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice.
- 17 Najprije valja utvrditi da Direktiva ne sadržava nijednu odredbu kojom se uređuje pitanje u kojoj mjeri država članica može nametnuti nakladnicima televizije da jedan dio svojih poslovnih prihoda namijene predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova, odnosno filmova čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice. Članci 4. i 5. Direktive posebno se ne odnose na takav slučaj.
- 18 U skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive, države članice imaju mogućnost da od nakladnika televizije u svojoj nadležnosti zahtijevaju utvrđivanje iscrpnijih ili strožih pravila u područjima koje Direktiva obuhvaća. Međutim, prilikom provedbe takvog prava trebaju poštovati temeljne slobode zajamčene Ugovorom o EZ-u (vidjeti u tom smislu presude od 28. listopada 1999., *ARD*, C-6/98, Zb., str. I-7599., t. 49. i od 17. srpnja 2008., *Corporación Dermoestética*, C-500/06, još neobjavljenu u Zborniku, t. 31.).
- 19 Naposljetku valja podsjetiti da Direktiva ne usklađuje u potpunosti pravila u područjima koja obuhvaća, nego utvrđuje minimalna pravila za emisije koje potječu iz Europske zajednice i koje su namijenjene za prijam unutar Zajednice (vidjeti u tom smislu presude od 9. veljače 1995., *Leclerc-Siplec*, C-412/93, Zb., str. I-179., t. 29. i 44., kao i od 9. srpnja 1997., *De Agostini i TV-Shop*, C-34/95 do C-36/95., Zb., str. I-3843., t. 3.).
- 20 Iz toga slijedi da neovisno o pitanju pripada li mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, u područja obuhvaćena Direktivom, države članice u načelu zadržavaju nadležnost za donošenje takve mjere, pod uvjetom da poštuju temeljna načela zajamčena Ugovorom.
- 21 U tim okolnostima valja ispitati poštuju li se navedenom mjerom ove temeljne slobode.
- 22 Što se tiče mjere države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se od nakladnika televizije zahtijeva da namijene 5 % svojih poslovnih prihoda predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova, spis dostavljen Sudu ne sadržava niti jedan dokaz da bi takva mjera, u praksi, predstavljala ograničenje jedne od temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorom.
- 23 Konačno, valja istaknuti da iz zajedničkog tumačenja uvodne izjave 7. i 45. Direktive 97/36 proizlazi da je njezin glavni cilj uspostava pravnog okvira za slobodno kretanje

usluga, posebno navodeći istovremeno cilj „potpore europskoj audiovizualnoj produkciji”, koji se, među ostalim, može postići „obvezom znatnog doprinosa financiranju Europske produkcije”.

- 24 Suprotno tome, što se tiče mjere kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, u mjeri u kojoj se odnosi na obvezu da se za djela, čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika dotične države članice, namijeni 60 % od 5 % poslovnih prihoda namijenjenih predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova, takva mjera predstavlja, kako ističe nezavisna odvjetnica u točkama 78. do 87. svojeg mišljenja, ograničenje nekoliko temeljnih sloboda, a to su slobodno pružanje usluga, sloboda poslovnog nastana, slobodno kretanje kapitala i slobodno kretanje radnika.
- 25 Međutim, takvo ograničenje temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorom može se opravdati samo važnim razlozima u općem interesu, ako je prikladno za osiguranje ostvarenja cilja kojem teži i ako ne prekoračuje ono što je nužno za njegovo postizanje (presuda od 13. prosinca 2007., *United Pan-Europe Communications Belgium i dr.*, C-250/06, Zb., str. I-11135., t. 39. i navedena sudska praksa).
- 26 Španjolska vlada smatra da se mjera o kojoj je riječ u glavnom postupku temelji na kulturalnim razlozima radi zaštite španjolske višejezičnosti.
- 27 U tom pogledu valja podsjetiti da je Sud već potvrdio da cilj države članice o zaštiti i promicanju jednog ili više njezinih službenih jezika predstavlja važan razlog u općem interesu (vidjeti u tom smislu presude od 28. studenoga 1989., *Groener*, C-379/87, Zb., str. 3967., t. 19., kao i ranije navedenu *United Pan-Europe Communications Belgium i dr.*, t. 43.).
- 28 Kao što ističe nezavisna odvjetnica u točki 91. svojeg mišljenja, legitimnost takvog cilja potvrđuje i zakonodavac Zajednice, kao što je vidljivo iz uvodne izjave 26. Direktive 89/552 i uvodne izjave 44. Direktive 97/36.
- 29 Mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, u mjeri u kojoj određuje obvezu financiranja kinematografskih i televizijskih filmova čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice, čini se prikladnom za ostvarenje takvog cilja.
- 30 Isto tako se ne čini da u okolnostima u glavnom postupku takva mjera prekoračuje ono što je nužno za postizanje navedenog cilja.
- 31 Namećući nakladnicima televizije obvezu da za djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika dotične države članice namijene 60 % od 5 % poslovnih prihoda namijenjenih predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova, mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, odnosi se u konačnici na 3 % poslovnih prihoda tih nakladnika. Spis dostavljen Sudu ne sadrži nijedan dokaz na temelju kojeg bi se moglo zaključiti da je takav postotak nerazmjernan u odnosu na cilj čijem se ostvarenju teži.
- 32 Nadalje, suprotno tvrdnjama Komisije Europskih zajednica mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, ne prekoračuje ono što je nužno za

postizanje postavljenog cilja, iz jednostavnog razloga što ne utvrđuje kriterije kojima bi dotična djela mogla biti klasificirana kao „kulturne produkcije”.

- 33 S obzirom da su jezik i kultura bitno povezani, kako to među ostalim naglašava Konvencija o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja, usvojena na Općoj konferenciji Unesco-a održanoj 20. listopada 2005. u Parizu i odobrena u ime Zajednice Odlukom Vijeća 2006/515/EZ od 18. svibnja 2006. (SL L 201, str. 15.), koja u alineji 14. svojeg uvodnog dijela navodi da „je jezična raznolikost temeljni element kulturne raznolikosti”, nije moguće smatrati da cilj, kojem teži država članica, o zaštiti i promicanju jednog ili više njezinih službenih jezika, mora nužno biti popraćen drugim kulturnim kriterijima kako bi mogao opravdati ograničenje jedne od temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorom. Naposljetku, Komisija nije mogla u okviru ovog postupka jasno navesti koji bi ti kriteriji konkretno trebali biti.
- 34 Mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, ne prekoračuje ono što je nužno za postizanje postavljenog cilja, iz jednostavnog razloga što su korisnici dotičnog financiranja većinom produkcijska kinematografska poduzeća sa sjedištem u toj državi članici.
- 35 Kako ističe nezavisna odvjetnica u točki 110. svojeg mišljenja, kriterij koji se koristi u pogledu takve mjere je jezični kriterij.
- 36 Činjenica da takav kriterij može predstavljati prednost za produkcijska kinematografska poduzeća, čija su djela na jeziku obuhvaćenom navedenim kriterijem i koja zato u praksi većinom potječu iz države članice gdje je taj jezik službeni, čini se svojstvenom postavljenom cilju. Takva situacija ne može sama po sebi biti dokaz nesrazmjerne naravi mjere o kojoj je riječ u glavnom postupku, a da se priznavanje da je cilj države članice o zaštiti i promicanju jednog ili više njezinih službenih jezika kao važnog razloga u općem interesu ne učini bespredmetnim.
- 37 Na kraju valja podsjetiti, u pogledu članka 12. UEZ-a čije je tumačenje sud koji je uputio zahtjev također zatražio i u kojem je utvrđeno opće načelo zabrane diskriminacije na temelju državljanstva, da se odredba samostalno primjenjuje samo na situacije koje uređuje pravo Zajednice za koje Ugovor ne predviđa posebno pravilo zabrane diskriminacije (presuda od 11. siječnja 2007., Lyyski, C-40/05, Zb., str. I-99., t. 33. i navedena sudska praksa).
- 38 Načelo zabrane diskriminacije u područjima slobodnog kretanja radnika, prava poslovnog nastana, slobodnog pružanja usluga i slobodnog kretanja kapitala provedeno je člankom 39. stavkom 2. UEZ-a, člancima 43. UEZ-a, 49. UEZ-a i 56. UEZ-a (vidjeti u pogledu članka 39. stavka 2. UEZ-a, ranije navedenu presudu Lyyski, t. 34.; u pogledu članka 49. UEZ-a, presudu od 11. prosinca 2003., AMOK, C-289/02, Zb., str. I-15059., t. 26., a u pogledu članaka 43. UEZ-a i 56. UEZ-a, presudu od 10. siječnja 2006., Cassa di Risparmio di Firenze i dr., C-222/04, Zb., str. I-289., t. 99.).
- 39 S obzirom da iz navedenog proizlazi da mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, nije protivnom navedenim odredbama Ugovora, ne može se niti smatrati protivnom članku 12. UEZ-a.

- 40 Stoga na prvo i drugo pitanje valja odgovoriti da Direktivu, a posebno njezin članak 3. i članak 12. UEZ-a treba tumačiti tako da im nije protivna mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se od nakladnika televizije zahtijeva da namijene 5 % svojih poslovnih prihoda predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova i da osobito namijene 60 % od tih 5 % za djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice.

Treće pitanje

- 41 Svojim trećim pitanjem, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 87. UEZ-a tumačiti tako da mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se od nakladnika televizije zahtijeva da 5 % svojih poslovnih prihoda namijene predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova i da osobito namijene 60 % od tih 5 % za djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice, predstavlja državnu potporu u korist kinematografske industrije te države članice.
- 42 Valja podsjetiti da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, za kvalifikaciju državnom potporom moraju biti ispunjeni svi uvjeti iz članka 87. UEZ-a, tj. da prvo, mora postojati intervencija države ili intervencija putem državnih sredstava; drugo, takva intervencija treba utjecati na trgovinu između država članica; treće, svojem korisniku treba omogućiti prednost i četvrto, treba narušiti ili prijetiti da će narušiti tržišno natjecanje (presuda od 24. srpnja 2003., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Zb., str. I-7747., t. 74. i 75. i navedena sudska praksa).
- 43 Iz sudske prakse Suda posebno proizlazi da se samo prednosti dodijeljene direktno ili indirektno putem državnih sredstava smatraju potporama u smislu članka 87. stavka 1. UEZ-a. Razlikovanje između „potpora koje dodjeljuju države” i potpora dodijeljenih „iz državnih sredstava” u toj odredbi ne znači da sve prednosti koje dodjeljuje država predstavljaju potpore, bilo da su financirane iz državnih sredstava ili ne, već je njegova namjena uključiti u taj pojam prednosti koje direktno dodjeljuje država, kao i one koje se dodjeljuju posredstvom javnog ili privatnog tijela koje imenuje ili osniva ta država (presuda od 13. ožujka 2001., PreussenElektra, C-379/98, Zb., str. I-2099., t. 58. i navedena sudska praksa).
- 44 Prednost koja se daje putem mjere države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, kinematografskoj industriji te države članice ne predstavlja prednost koju dodjeljuje država direktno ili posredstvom javnog ili privatnog tijela koje imenuje ili osniva ta država.
- 45 Takva prednost proizlazi iz općih propisa kojima se nakladnicima televizije, bilo javnim ili privatnim, nameće obveza da određeni dio svojih poslovnih prihoda namijene predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova.
- 46 Osim toga, s obzirom da se mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, primjenjuje na javne nakladnike televizije, dotična prednost nije ovisna o nadzoru javnih tijela nad takvim nakladnicima ili o direktivama koje ta tijela daju takvim nakladnicima (vidjeti analogijom presudu od 2. veljače 1988., Kwekerij van der Kooy i dr./Komisija, 67/85, 68/85 i 70/85, Zb., str. 219., t. 37.).

- 47 Stoga na treće pitanje valja odgovoriti da članak 87. UEZ-a treba tumačiti tako da mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se od nakladnika televizije zahtijeva da namijene 5 % svojih poslovnih prihoda predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova i da osobito namijene 60 % od tih 5 % za djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice, ne predstavlja državnu potporu u korist kinematografske industrije te države članice.

Troškovi

- 48 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

- 1. Direktivu Vijeća 89/552/EEZ od 3. listopada 1989. o usklađivanju određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama u vezi s obavljanjem djelatnosti televizijskoga emitiranja, kako je izmijenjena Direktivom Europskoga parlamenta i Vijeća 97/36/EZ od 30. lipnja 1997., a posebno njezin članak 3. kao i članak 12. UEZ-a treba tumačiti tako da im nije protivna mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se od nakladnika televizije zahtijeva da namijene 5 % svojih poslovnih prihoda predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova i da osobito namijene 60 % od tih 5 % za djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice.**
- 2. Članak 87. UEZ-a treba tumačiti tako da mjera države članice, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se od nakladnika televizije zahtijeva da namijene 5 % svojih poslovnih prihoda predfinanciranju europskih kinematografskih i televizijskih filmova i da osobito namijene 60 % od tih 5 % za djela čiji je izvorni jezik jedan od službenih jezika te države članice, ne predstavlja državnu potporu u korist kinematografske industrije te države članice.**

[Potpisi]

* Jezik postupka: španjolski